

Raads Voorstel

Gemeente Brummen

Reg.nr. : RV14.0084
Portefeuille(s) : Jeugd- en jongerenbeleid, Jeugdgezondheid, Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)
Programma : Maatschappelijke Ondersteuning
Onderwerp : Uitgangspuntennotitie PGB 2015

AAN DE GEMEENTERAAD

Brummen, 18 november 2014

Wij stellen voor te besluiten om:

1. De uitgangspuntennotitie PGB 2015 gemeente Brummen vast te stellen en op 1 januari 2015 in werking te laten treden (INT14.3686).
-

Inleiding

Onze gemeente verstrekt momenteel persoonsgebonden budgetten (Pgb's) aan Wmo cliënten, namelijk voor vervoersvoorzieningen, huishoudelijke hulp en hulpmiddelen. Per 2015 komen daar de taken: AWBZ begeleiding, Beschermd wonen en Jeugd bij. Ook bij deze nieuwe taken kunnen cliënten straks kiezen voor een Pgb. Het Pgb bestaat uit een geldbedrag waarmee mensen, die in aanmerking komen voor ondersteuning, zelf de benodigde hulp kunnen inkopen. Daarnaast kunnen cliënten kiezen voor een individuele (maatwerk) voorziening in natura. Een voorziening in natura is ondersteuning die rechtstreeks door een zorginstelling of leverancier wordt geleverd, ook wel ZIN¹ genoemd.

In de bijgevoegde uitgangspuntennotitie Pgb schetsen we een gezamenlijk afwegingskader voor het Pgb voor de jeugd en volwassenen (Jeugdwet en Wmo). We geven hiermee een voorzet voor de invulling van de Pgb-uitvoeringsregels en de communicatie richting cliënten.

De uitgangspuntennotitie zal zijn vertaling vinden in de beleidsregels die eind 2014 voor zowel Wmo als Jeugdwet door het college worden vastgesteld. De beleidsregels zijn een verdere uitwerking van de Verordening.

Door de AWBZ decentralisaties en de decentralisatie Jeugdzorg per 2015 gaat het aantal cliënten met een gemeentelijk Pgb stijgen. Wij verwachten per 2015 een uitbreiding met ongeveer 61 cliënten die gezamenlijk circa € 760.665,- per jaar in de vorm van een Pgb ontvangen (decentralisatie AWBZ, instroom Jeugdwet en Wmo). Bovendien is het bedrag dat de nieuwe Pgb-houders ontvangen hoger dan we nu kennen bij het Wmo-Pgb voor huishoudelijke hulp. 2 personen in Brummen hebben een Pgb voor beschermd wonen. Daarnaast kennen we momenteel binnen de Wmo 34 HH (huishoudelijke hulp) pgb cliënten.

Met de Wmo 2015 en de Jeugdwet wil het rijk de continuïteit en betaalbaarheid van het Pgb garanderen. De regering wil de nadelen van de huidige situatie tegengaan, zonder de voordelen van het Pgb teniet te doen. Dit kan door een lokale aanpak, waarbij gemeenten meer verantwoordelijkheid krijgen om het Pgb-beleid af te stemmen op de lokale voorzieningen en individuele behoeften van cliënten.

Argumenten

1.1 Als gevolg van de Jeugdwet en de Wmo 2015 veranderen de regels voor het persoonsgebonden budget (PGB)

In de "Uitgangspuntennotitie PGB 2015, Op weg naar een solide persoonsgebonden budget in de Wmo en de Jeugdwet", worden de uitgangspunten voor het pgb in Brummen nader geconcretiseerd. In de gemeente Brummen willen we voor jeugd en volwassenen tot gezamenlijke uitgangspunten komen voor het pgb. Op deze wijze kunnen we op een eenduidige manier werken. Deze uitgangspuntennotitie pgb zal tevens dienen als input voor de beleidsregels Wmo en Jeugdhulp die later in dit jaar door het college

¹ Zorg in natura.

vastgesteld dienen te worden. In deze notitie worden onder meer normen gesteld aan wanneer professionele hulp of hulp van naasten (mantelzorg) tegen welk maximum uurtarief kan worden ingekocht.

1.2 Afwegingskader informele hulp

Belangrijk onderdeel van de uitgangspuntennotitie Pgb is het afwegingskader voor de informele hulp. Bij wet is bepaald dat gemeenten voorwaarden kunnen stellen aan het uitbetalen van naasten met een Pgb. Om de uitvoering hiervoor handvaten te bieden is een afwegingskader opgesteld. Het afwegingskader bestaat uit een aantal punten die meegewogen worden in de onderzoeksfase om te komen tot een weloverwogen oordeel. Het opstellen van een afwegingskader is niet eenvoudig. Alleen door in gesprek te gaan met cliënten, ervaring op te doen, kan deze verder ontwikkeld worden. Hier willen we 2015 voor benutten. De uitvoeringsregels zullen in de loop van de tijd op deze ontwikkeling moeten worden aangepast.

Veel mensen verlenen onbetaalde mantelzorg aan elkaar. De geboden hulp komt voort uit de relatie die een mantelzorger met de hulpbehoevende heeft en wordt niet in het kader van een hulpverlenend beroep geleverd. In 2008 gaf 20% van de volwassen Nederlandse bevolking meer dan drie maanden of meer dan 8 uur per week hulp aan een hulpbehoevende naaste (2,6 miljoen mensen). Zowel langdurige als intensieve hulp werd gegeven door 1,1 miljoen mensen. Slechts een klein deel van deze mantelzorgers, namelijk 7%, ontving in 2007 geld uit een persoonsgebonden budget. De geboden mantelzorg kan zeer verschillend van karakter zijn: van kortdurende en lichte ondersteuningstaken tot langdurig en zeer intensieve zorgtaken.

Wij zijn van mening dat doorgaans het verlenen van circa 8 uur mantelzorg per week, boven de gebruikelijke dagelijkse hulp, niet ten koste gaat van een betaalde baan. De eerste 8 uur mantelzorg die iemand levert zal daarom vaak niet in aanmerking komen voor financiële compensatie². Het is immers niet de verwachting dat deze financiële compensatie bijdraagt aan de ontlasting van de mantelzorger. Hetzelfde geldt voor de mogelijke financiële compensatie aan mantelzorgers die een uitkering ontvangen of die niet meer deelnemen aan de arbeidsmarkt en pensioen ontvangen. Ook bij deze groep is financiële compensatie vanuit het gezichtspunt van inkomensverlies niet aan de orde. Het is overigens niet de bedoeling dat de 8 uren-mantelzorgnorm blind door de uitvoering wordt toegepast. De wens van de budgethouder om vrienden, kennissen, collega's en burens uit te willen betalen is afhankelijk van de sociale relatie die de budgethouder met deze mensen heeft, de mogelijkheid van de budgethouder om zelf iets terug te kunnen doen voor de mantelzorger, en de complexiteit en intensiviteit van de hulpvraag. Dit zal meegewogen moeten worden bij het uiteindelijke oordeel.

Risico's:

- We lopen het risico dat de kwantitatieve norm leidend wordt, terwijl het de bedoeling is dat deze norm wordt meegenomen in het totale afwegingskader.
- Geen norm stellen geeft weinig richting aan de uitvoering.

Naast het voorgestelde kwalitatieve afwegingskader in de uitgangspuntennotitie Pgb wordt een kwantitatieve norm van 8 uur onbetaalde mantelzorg toegevoegd aan het afwegingskader. Halverwege 2015 zal deze norm worden geëvalueerd.

Maximale vergoeding informele hulp

Gemeenten bepalen het maximum uurtarief voor informele hulp. Informele hulpen zijn mensen uit het sociale netwerk van de budgethouder die hulp bieden niet in het kader van een hulpverlenend beroep. Per 1 januari 2014 is binnen de AWBZ het maximum uurtarief voor informele hulpen bij *nieuwe* budgethouders verlaagd van €65,- per uur of €58,- per dagdeel naar een maximum van €20,- per uur. In Brummen bepaalt het college het maximum uurtarief pgb. Het college neemt het maximum uurtarief van €20,- voor informele hulp uit de AWBZ over. Het maximum wat een informele hulp per maand kan declareren is binnen de AWBZ vastgesteld op een fulltime werkweek. Uit onderzoek blijkt dat 19% van de mantelzorgers 21 uur of meer mantelzorg verleent. Het college heeft deze norm (fulltime werkweek) overgenomen.

Kanttekeningen

Voor 1 januari 2015 zullen budgethouders geïnformeerd worden over de hoogte van het pgb in 2015. Zij moeten tijdig weten waar zij in 2015 aan toe zijn. Budgethouders die nu één AWBZ-*pgb* ontvangen kunnen straks deels een *pgb* uit de Zorgverzekeringswet en deels een gemeentelijk *pgb* ontvangen. Daar komt bij dat budgethouders per 2015 ook een eigen bijdrage aan het CAK moeten gaan betalen, dit terwijl

² Dit betekent concreet dat iemand die 12 uur mantelzorg levert in aanmerking komt voor 4 uur uitbetaling. De maximale vergoeding aan mantelzorgers is gebaseerd op een fulltime werkweek. Ook een mantelzorger die 36 uur betaalde mantelzorg levert, zorgt daarnaast 8 uur onbetaald.

nu de eigen bijdrage op het pgb wordt ingehouden. Deze wijzigingen vragen om: zorgvuldige berekening van de hoogte pgb's, een duidelijke communicatie hierover naar cliënten en afstemming met de zorgverzekeraar wanneer individuele budgethouders door de splitsing van het AWBZ-Pgb in de problemen komen. Daarnaast vergt afstemming met de SVB nog de nodige inspanningen.

Advies adviesorganen

De MAR heeft ervoor gekozen om advies uit te brengen na de Pgb bijeenkomst (brede inspraak) die de gemeente heeft georganiseerd op 30 oktober jl. voor pgb-houders en inwoners. In bijgevoegde nota inspraakreactie MAR is deze reactie verwerkt.

Communicatie

Na vaststelling door de Raad wordt de uitgangspuntennotitie PGB bekend gemaakt door plaatsing in het digitaal gemeenteblad "Brummense berichten" op www.brummen.nl/bekendmakingen en op de website "Samen goed voor elkaar".

Financiële toelichting

De kosten die gepaard zullen gaan met het verstrekken van PGB komen zowel voor de Wmo-taken als voor de Jeugdzorg-taken ten laste van de door het rijk voor die taken beschikbaar gestelde bedragen. In de administratie zullen de PGB-kosten apart worden geregistreerd. Ook de eigen bijdragen zullen apart in de administratie worden verwerkt. Op het punt van eigen bijdrage heeft de gemeente tot nu toe voorrangrecht gehad op andere financiers van zorg zoals op basis van de zorgverzekeringswet. Er is geen informatie dat dit voorrangrecht voor de gemeente vanaf 2015 verandert.

In Brummen gaan we er van uit dat alle taken van de Wmo (de al bestaande en de nieuwe per 2015) en de nieuwe taak Jeugdwet per 2015 binnen de rijksbudgetten kunnen worden opgevangen. Onder die kosten zijn ook de Pgb-kosten begrepen. Voor de bestaande Wmo taak geldt dat de overschotten in de uitvoering van de afgelopen jaren overeen komt met de korting van 40% (2015: 32% en vanaf 2016 nog eens 8%). De nieuwe WMO-taak is in 2015 nog op historische grondslag. De omvang hiervan geeft op dit moment geen aanleiding om tekorten te verwachten. De omzetting van de historische grondslag naar het objectieve verdeelsysteem met ingang van 2016 pakt voor Brummen negatief uit. Deze verslechtering aan inkomsten zal mogelijk tot aanpassingen in beleid gaan leiden. De nieuwe taken Jeugdwet kennen ook nog een historische grondslag. Over de gevolgen van een nieuw objectiveringssysteem is op dit moment nog geen inzicht. Dit wordt bij de decembercirculaire 2014 verwacht. Dit kan ook nadelig uitpakken voor Brummen. Voor beide situaties geldt dat er een overgangstermijn zal komen van de gevolgen van de nieuwe grondslagen.

Door de invoering van het trekkingsrecht kan de controle op de rechtmatigheid van de besteding zo veel mogelijk worden verschoven naar de voorkant van het proces.

Juridische grondslag

- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015
- Jeugdwet
- Verordening Wmo 2015 gemeente Brummen en Verordening Jeugdhulp gemeente Brummen

Uitvoering

Uitvoering zal per 1 januari 2015 plaats vinden in de wijkteams 'Voor elkaar'.

Stukken ter vaststelling:

1. Uitgangspuntennotitie PGB 2015 Gemeente Brummen (INT14.3686)

Stukken ter inzage:

- ♦ Collegebesluit BW14.0657 van 18 november 2014 (inclusief bijlagen)
- ♦ Inspraakreactie MAR Uitgangspuntennotitie PGB 2015 en antwoorden college (INT14.3690)
- ♦ Concept raadsbesluit RB14.0090

Burgemeester en wethouders van Brummen,

drs. E.V. Schmitz
secretaris

A.J. van Hedel
burgemeester (wnd.)